

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

12 november 2008

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

– van de heer Mark Demesmaeker –

**tot besluit van de op 6 november 2008 door de heer Paul Delva
in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux,
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel,
over het Brussels kerntakendebat en de verhouding tussen
de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en de Vlaamse Gemeenschap**

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellatie van de heer Paul Delva;
- gehoord het antwoord van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, waarin hij bevestigde dat aan de bestaande taakafspraken tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) niets meer wordt gewijzigd, maar ook dat er nog steeds een probleem is met de Vlaamse Gemeenschapscommissie als onderdeel van de Vlaamse Gemeenschap (“de Vlaamse Gemeenschap moet er 100 percent zeker van zijn dat de VGC niet beschaamd is om een onderdeel te zijn van die Vlaamse Gemeenschap”);
- gelet op het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009 ‘Vertrouwen geven. Verantwoordelijkheid nemen’ waarin staat onder hoofdstuk XIII – Brussel: “We erkennen de Vlaamse Gemeenschapscommissie als prioritaire partner in het beleid. We voeren een structureel en regelmatig overleg met het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Zo realiseren we een optimale beleidsafstemming, lossen we knelpunten op en versterken we de impact van het Vlaamse beleid in Brussel. Aan de hand van een kerntakendebat bakenen we de respectieve inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC duidelijk af. In het licht hiervan passen we ook de algemene dotatie van de VGC aan.” (*Parl. St. Vl. Parl.* 2004, nr. 31/1, p 90);
- gelet op de beleidsnota Brussel 2004-2009 van de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, waarin staat onder III.5.1 ‘Kerntakendebat met de Vlaamse Gemeenschapscommissie’: “De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie delen in Brussel dezelfde gemeenschapsbevoegdheden. Bij de uitoefening van die gedeelde bevoegdheden vertrekken de beide overheden evenwel van een verschillende invalshoek. De Vlaamse Gemeenschap benadert Brussel als haar hoofdstad en internationaal bruggenhoofd, terwijl de Vlaamse Gemeenschapscommissie een (groot)stedelijke invalshoek heeft. Vanuit het subsidiariteitsprincipe en behoorlijk bestuur is het aangewezen om de respectieve rollen van beide overheden in onderling overleg uit te klaren. Hiervoor organiseren we rond relevante thema’s een kerntakendebat tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscom-

missie. Dit moet resulteren in een dynamisch en eenduidig Brusselbeleid, alsook in een sterkere verankering van Brussel in het reguliere beleid van de Vlaamse Gemeenschap.” (*Parl. St. Vl. Parl.* 2004-05, nr. 102/1, p 37-38);

- gelet op het huidige institutionele statuut van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals bepaald in de Grondwet (artikelen 136 en 166, §3) en in de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen (boek III), waaruit volgt dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie juridisch een functioneel en territoriaal gedecentraliseerde ‘sui-generis’-instelling is van de Vlaamse Gemeenschap die bestuurlijk, wat de gemeenschapsbevoegdheden betreft, optreedt als intermediair niveau in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en dat binnen het kader van de Vlaamse gemeenschapsregelgeving en het Vlaamse gemeenschapsbeleid en onder het bestuurlijk toezicht ter zake van de Vlaamse Regering; dat de Gemeenschapscommissie hierbij bevoegdheden uitoefent die zowel van lokaal (gemeentelijk), als bovenlokaal (provinciaal) belang zijn;
- gelet op het feit dat Vlaanderen er steeds voor gekozen heeft om een sterke en duidelijke rechtstreekse band met en betrokkenheid bij de invulling en uitoefening van de Vlaamse gemeenschapsbevoegdheden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te hebben en te behouden, wat institutioneel onder meer blijkt door het ontbreken van een analoge regeling als, wat de Franse gemeenschapsbevoegdheden betreft, bepaald in artikel 138 van de Grondwet, en in het niet-aanwenden van de overdrachtsmogelijkheden, bepaald in de artikelen 65 en 66 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;
- gelet op het decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- gelet op het decreet van 6 maart 1984 betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap;
- overwegende dat een kerntakendebat fundamenteel tot doel heeft om te komen tot een betere, duidelijkere, transparante en democratisch gelegitimeerde verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen besturen, zodat de

doelmatigheid van elk bestuursniveau wordt geoptimaliseerd, concurrentieel beleid wordt vermeden en interbestuurlijke samenwerking georganiseerd kan worden vanuit homogene bevoegdheidspakketten;

- overwegende dat de Vlaamse overheid bij het voeren van een kerntakendebat het subsidiariteitsprincipe (het hoger niveau onthoudt zich van hetgeen efficiënter op een lager niveau wordt geregeld) als principieel uitgangspunt neemt en met toepassing daarvan streeft naar een maximale overdracht van bevoegdheden van een hoger naar een lager niveau;
- overwegende echter dat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de Vlaamse Gemeenschap een uitzonderlijke positie inneemt vanwege de hoofdstedelijke functie van Brussel (zowel voor de Vlaamse Gemeenschap, als voor de federale staat), de internationale positie ervan en de bijhorende uitstraling, en het feit dat dit gebied de ontmoetingsplaats vormt van de twee belangrijkste cultuur- en taalgemeenschappen van de federale staat;
- overwegende dat die uitzonderlijke hoofdstedelijke en internationale positie verantwoordt en ook vereist dat de Vlaamse Gemeenschap, via unicommunautaire, maar toch open en tegelijk ook duidelijk als Nederlandstalig herkenbare gemeenschapsinstellingen, rechtstreeks optreedt en initiatieven ontwikkelt in dit tweetalige gebied met als bedoeling de Vlaamse aanwezigheid, betrokkenheid en uitstraling, alsook de positie van het Nederlands in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te ondersteunen, te versterken en te stimuleren;
- overwegende dat daarnaast de Vlamingen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, alsook alle Brusselaars die daarvoor kiezen, integraal deel uitmaken van de Vlaamse Gemeenschap en dus onverkort behoren tot de doelgroep van het reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid, waaruit volgt dat dit reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid dus ook rechtstreeks voor hen moet gelden, waarbij operationeel uiteraard rekening gehouden moet worden met de specifieke institutionele, hoofdstedelijke, grootstedelijke, taalkundige en interculturele context van dit tweetalige gebied;
- overwegende dat alle voormelde elementen het kader en de leidraad moeten vormen voor een

kerntakendebat met de Vlaamse Gemeenschapscommissie dat moet leiden tot een meer coherent, doelmatig en doeltreffend Vlaams gemeenschapsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

- overwegende echter dat dit aangekondigde kerntakendebat niet werd voortgezet, waardoor het Vlaamse gemeenschapsbeleid van beide bevoegde Vlaamse bestuursinstanties in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad diffuus, weinig transparant en soms zelfs tegenstrijdig gevoerd wordt;
- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° in het kader van de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap aan te sturen op een institutionele hervorming waardoor de institutionele en financiële band tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie aanzienlijk versterkt wordt;
 - 2° in afwachting van die institutionele hervorming, het kerntakendebat met de Vlaamse Gemeenschapscommissie onmiddellijk weer op te starten en alsnog tot een eind te brengen, en hierbij rekening te houden met alle hiervoor vermelde elementen, zoals de toepassing van het subsidiariteitsprincipe, maar ook met de beleidsmatige wenselijkheid en noodzaak om als Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks te blijven optreden en investeren in het tweetalige gebied om zo de band met de Vlaamse hoofdstad en met de Vlaamse gemeenschap in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te bevestigen en verder uit te bouwen;
 - 3° indien nodig, en na het falen van voorafgaand overleg, alle mogelijkheden van het algemeen en bijzonder bestuurlijk toezicht ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan te wenden om de afstemming en de coherentie van het beleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie met het reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid en het specifieke Brusselbeleid van de Vlaamse Gemeenschap te bewaken en te realiseren.

Mark DEMESMAEKER
